

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

Nr ŁÓDZKIE 462

1. Obiekt

61/2 DZEWONNICA PRZY KOŚCIELE ŚW. IDZIEGO

2. Czas powstania

poł. XVIII w.

3. Miejscowość

BRZEŹNIO

11. Zdjęcia,

1.

4. Adres 98-275 Brzeźnio

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo sieradzkie

gmina Brzeźnio

pow. SIERADZ

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna

przed 1 VI 1975

województwo łódzkie

powiat Sieradz

8. Właściciel i jego adres

Diecezja Kaliska

Parafia w Brzeźniu

9. Użytkownik i jego adres

Parafia w Brzeźniu

10. Rejestr zabytków

Nr 5/A (803/67) data 28.12.1967

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Wieś Brzeźnio leży ok. 12 km na pd. od Sieradza, 2 km na zach. od szosy Sieradz - Wieluń, przy zbiegu kilku lokalnych dróg biegnących ze wsch. na zach. Jest to stara osada rozciągnięta pierwotnie wzdłuż drogi biegnącej ze wsch. na zach. Droga ta w historycznym centrum wsi rozwidła się wrzecionowato obejmując nieznaczne wzniesienie, na którym stoi kościół z dzwonnica. Kościół jest orientowany, z nieznacznym odchyleniem na pd. otoczony ceglany murem, wzdłuż którego rosną nieregularnie stare drzewa.

Dzwonnica stoi ok. 5m na pn. od pn.-zach. narożnika kościoła, na krawędzi wzniesienia. Włączona jest w obieg muru kościelnego, który ograniczając w tym miejscu plac kościelny od pn. załamuje się pod kątem prostym przy dzwonnicy, by przy jej pd.-zach. narożniku rozpocząć nowy odcinek o kształcie łuku zamykający plac przed fasadą świątyni. Wejście do dzwonnicy od pd., z placu przed fasadą.

MATERIAŁ: wzniesiona z cegły w wątku główkowym widocznym od wewnątrz, prawdopodobnie na fundamentach ceglanych. Tynkowana od zewnątrz, od wewnątrz nie jest tynkowana. Drewniana konstrukcja nośna dzwonów posadowiona na odsadźce i wpuszczona w mur. Stara, oryginalna, być może modrzewiowa. Na Trzech masywnych belkach leży poprzecznie wcięta gruba belka, podobne dwie przy końcach trzech zasadniczych w charakterze rozporów. Na wspomnianej poprzecznej belce stoją trzy grube słupy, dodatkowo wzmocnione przystawionymi wtórnymi w przestrzeni wewnętrznej mniejszymi słupami. Te trzy zasadnicze usztywnione krępy "krzyżami św. Andrzeja", a zewnętrzne dodatkowo grubymi zastrzałami biegnącymi do dolnych podstawowych belek. Górą słupy związane masywną płatwią, która poprzecznie usztywniona belkami wchodzącymi w mur. Dzwony wiszą między słupami.

Konstrukcja dachu nowsza stolcowo-płatwiowa wzmocniona krępy "krzyżami św. Andrzeja" z prostą latarnią, odeskowana i pokryta blachą cynkową /lub ocynkowaną/.

Schody stare drabiniaste 1-biegowe strome o grubych dechach policzkowych, ze stopnicami wpuszczanymi w wycięta gniazda.

Drzwi nowsze, deskowo-listwowe 1-skrzydłowe, opierzone prostymi deskami w jodełkę, na zawiasach pasowych.

Okna nowe w stalowych ramiakach blaszane żaluzjowe listwy.

PLAN na rzucie kwadratu, wewnątrz z zaokrąglonymi narożnikami, jedoprzeszenna.

BRYŁA kubiczna, wysoka graniastosłupowa, przykryta dachem namiotowym z latarnią przykrytą daszkiem namiotowym.

Elewacje gładkie, o narożnikach opiętych tokańskimi pilastrami na wysokim

cokole, dźwigającymi gierowane belkowanie, którego gzyms jedynie obiega całość budynku. Otowry okienne o łuku koszowym w płaskich obramieniach zamkniętych od dołu profilowanym gzymsem, a górą dochodzącym płaską tablaturą do gzymsu wieńczącego powodując wygierowanie jego dolnych elementów. Wejście bez obramienia.
Brak instalacji.

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu

W średniowieczu miejscowość należała do klasztoru pp. norbertanek w Imbramowicach w Ziemi Krakowskiej. Od co najmniej 1683 r. wzmiankowana jako prywatna.

Obecny kościół powstał w latach 1755-1761 z fundacji Kazimierza Bieżyńskiego, chorążego sieradzkiego. Jest dziełem nieznanego architekta wysokiej klasy. Zapewne z tego samego czasu pochodzi dzwonnica, być może zaprojektowana przez tego samego architekta.

Prawdopodobnie na pocz. XX w. został przebudowany hełm dzwonnicy. Dzwony pochodzą z XX w.

<p>14. Kubatura</p> <p>do gzymsu wieńczącego ok. 250 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>ok. 9 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>dzwonnica</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>dzwonnica.</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>W bliżej nieokreślonym czasie wymiana pokrycia dachowego, zapewne w latach 70-tych XXw.</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Ogólnie stan murów, konstrukcji nośnej dzwonów, dachu, okien i drzwi oraz schodów dobry. niewielkie zapewne podciąganie kapilarne wody od pn. i zach. Niewielkie ubytki tynku na elewacjach.</p>	
		<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne Por. kartę kościoła.

25. Opracował

tekst mgr Karol Guttmejer, październik 1992r.

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki

plan w/g pomiaru Cz.Doria-Dernałowicz i B.Koła-
kowski ZAP PW, 1930 r.

imię, nazwisko, data, podpis

opr. autor.

zdjęcia fotogr.

K. Guttmejer, X.1992.

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

22. Biblioteka

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

27. Załączniki wkładka nr 1. plan, sytuacja, zdjęcia i spis
zdjęć.

1. Miejscowość BRZEŹNIO woj. sieradzkie	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) dzwonnica kościelna	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) plan, zdjęcia, sytuacja,
---	---	--

1. Widok pd pd., od dziedzińca kościelnego,
2. Widok od pn.
3. Widok od pn.-wsch^ł
4. Fragment belkowania w elewacji pd.

Wkładkę założył: K. Guttmejer, X.1992.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

